

Odločba Višjega sodišča RS: VDS Sodba X Pdp 708/2011

Zbirni podatki

Evidenčna številka: VDS0008209

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče Ljubljana

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne spore

Datum: 29.7.2011

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: kolektivni delovni spor - volitve - svet delavcev - predčasno glasovanje - tajnost glasovanja - podpis - bistvena kršitev postopka volitev

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Povezave

Zveza: ZSDU člen 53.

Besedilo

Jedro:

Podpisovanje volivca v volilni imenik je določeno za volitve ali referendum na državni ravni, ki se ne morejo enačiti z volitvami v svet delavcev. Zaradi tega pri teh volitvah ZSDU niti ne predpisuje obveznosti podpisa, četudi je bila glede podpisa pri nasprotnem predlagatelju neenaka praksa po posameznih volilnih enotah, pa ne gre za kršitev, ki bi bistveno vplivala na zakonitost volitev.

Izrek:

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

II. Predlagatelj in nasprotni udeleženec sama krijeta vsak svoje pritožbene stroške.

Obrazložitev:

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijano odločbo (pravilno: sodbo) zavrnilo predlog predlagatelja, da se razveljavijo volitve v Svet delavcev družbe P. d.d. z dne 17. 5. 2011 in da je nasprotni udeleženec dolžan ponoviti volitve v 60-ih dneh (I. točka izreka). Sodišče prve stopnje je zavrnilo podredni predlog predlagatelja, da lahko nasprotni udeleženec razpiše nove volitve šele po preteku šestih mesecev od določenih (II. točka izreka). Poleg tega je odločilo (pravilno: sklenilo), da predlagatelj trpi svoje stroške postopka, dokončno pa je dolžan trpeti tudi stroške prič in sicer za pričo D.J. v znesku 151,70 EUR, za pričo T.A. v znesku 15,54 EUR in za pričo S.B. v znesku 17,76 EUR. Predlagatelj je dolžan navedenim pričam povrniti stroške v roku 8 dni brezobrestno, po poteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi, do plačila (III. točka izreka).

2. Predlagatelj se je pritožil zoper sodbo iz vseh pritožbenih razlogov po določbi prvega odstavka 338. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/1999 in spremembe), ki se v skladu z določbo 19. člena Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (ZDSS-1, Ur. l. RS, št. 2/2004) uporablja tudi v sporih pred

delovnim sodiščem. Iz vsebine pritožbe je razvidno, da izpodbijana sodba samo glede odločitve v I. in II. točki izreka, na pa tudi odločitve o stroških v III. točki izreka. Navaja, da ima izpodbijana sodba pomanjkljivosti, zaradi katerih se je ne more preizkusiti, razlogi sodbe pa so nejasni in v medsebojnem nasprotju. Sodišče ni ovrglo njegovo trditev, da volitve po pošti ne morejo biti in niso isto kot predčasne volitve. V PE P. ... ni bilo volitev po pošti, kar izkazuje dopis predsednice volilnega odbora J.C. z dne 10. 5. 2011. Sporne so volitve za obdobje od dne 11. 5. 2011 do dne 16. 5. 2011, ker so se izvajale po pošti, volilni odbori, ko so prejeli volilno gradivo, pa niso preverjali ali so vsi volilni upravičenci v posamezni enoti volili tako, kot je bilo predpisano. Bistvena kršitev je podana, ker so pri volitvah sodelovali upravniki Kljub jasnemu navodilu predsednice volilnega odbora D.J. o pravilnem načinu glasovanja, upravniki tega niso spoštovali, kar je vplivalo na volilni rezultat. Sodišče ni zavzelo stališča o tem, da je pri imenu in priimku volilnega upravičenca potreben njegov podpis. Sodišče je nepopolno ugotovilo dejansko stanje, ker v dokazne namene ni pridobilo celotno volilno gradivo z volilnimi imeniki, glasovnicami in obvestili upravnikov ..., ki bi jih moralo zaslišati, prav tako pa zaslišati tudi predsednike volilnih odborov v enajstih poslovnih enotah. Predsednica volilnega odbora v PE ... je glede na dopis z dne 10. 5. 2011 omogočila predčasne volitve samo za delavce uprave PE ... in delavce ..., za vse upravnike ... pa je dostavila dopis, kako naj se izvedejo volitve. Glede tega sodišče ni izvedlo predlaganih dokazov. Sklicuje se na dva kandidata v PE ... in sicer na S.G. ter D.S.B., pri čemer je razlika v številu glasov med njima zelo majhna. Opozarja na kršitev določbe 36. člena Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU, Ur. l. RS, št. 42/1993 in spremembe). Ni bilo pravilno, da so upravniki prejeli volilne imenike z glasovnicami, ki so jih morali delavci njim vrniti, te pa so se potem dostavile volilnim odborom. Med drugim so bili tudi upravniki na seznamu kandidatov za volitve v svet delavcev, vsekakor pa upravniki pri navedenih volitvah niso dosledno spoštovali navodil predsednice volilnega odbora D.J.. Sodišče je zmotno ugotovilo, da takšne kršitve niso vplivale na pravilnost volitev. Priče so izpovedale, da je sistem volitev po pošti potekal

različno po posameznih poslovnih enotah in so si upravniki ... različno razlagali navodila. Poleg tega tudi tajnost in svoboda volitev volilnem upravičencem ni bila zagotovljena. Sodišče je dalo prevelik pomen izpovedbam prič B.C. in A.D., pri čemer ni upoštevalo predloga za zaslišanje nekaterih upravnikov znotraj PE Vsak volilec bi se moral dosledno podpisati v vodilni imenik. Zaslišane priče so različno izpovedale, kako so se v posameznih primerih podpisovali volilci. To je bistveno vplivalo na izid volitev. Sodišče je svojo odločitev oprlo samo na zapisnik volilne komisije ter zapisnike volilnih odborov, pri tem pa ni ugotavljalo, koliko volilnih upravičencev iz volilnih imenikov je bilo obkroženih in ustrezno podpisanih. V skladu z navedenimi razlogi je zmotna ugotovitev sodišča, da izkazana udeležba 77,12 % pomeni več kot izpolnitev kvote volilcev, ki je potrebna, da se volitve štejejo za veljavne, saj bi to dejstvo moralo preizkusiti z preizkusom vseh glasovnic. Zato predlaga, da pritožbeno sodišče spremeni izpodbijano sodbo, tako da njegovemu primarnemu, če temu ne, pa podrednemu zahtevku v celoti ugotovi oziroma podrejeno, da jo razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

3. Nasprotni udeleženec v odgovoru na pritožbo navaja, da je sodišče prve stopnje v sporu o predlogih pravilno razsodilo. Predlagatelj si zmotno razlaga način izvedbe konkretnih volitev. V razglasu volitev je določilo, da se v času od dne 11. 5. 2011 do dne 16. 5. 2011 izvedejo volitve po pošti in ne zgolj obvestilo glede predčasnih volitev dne 16. 5. 2011. Šlo je za utečen sistem izvedbe volitev pri nasprotnem udeležencu, ki do sedaj ni bil deležen nobenih očitkov, kot je to izpovedala priča D.K.. Volilni upravičenci so bili v celoti seznanjeni z načinom volitev. Sodišče je obrazložilo razloge, da volilnim upravičencem ni bila v ničemer kršena tajnost glasovanja, poleg tega pa različna praksa glede podpisovanja volilcev v posameznih organizacijskih enotah ni vplivala na pravilnost glasovanja. V kolikor so se pojavile kakšne nejasnosti, pa te niso vplivale na zakonitost in pravilnost volitev. Zaslišane priče so izpovedale, kako so se izvajale volitve po pošti in da takrat o kakršnihkoli nepravilnostih, ki bi bistveno vplivali na regularnost volitev, niso slišale. Na ustanovni seji sklica sveta delavcev dne 1. 7. 2011 je bilo v celoti sprejeto poročilo volilne komisije z vsemi glasovi članov, brez glasu proti. V tej zvezi niti predstavniki predlagatelja, ki so bili izvoljeni v svet delavcev, niso nasprotovali rezultatu volitev. Zato predlaga, da pritožbeno sodišče zavrne predlagateljevo pritožbo in v celoti potrdi sodbo sodišča prve stopnje.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Pritožbeno sodišče je preizkusilo sodbo v mejah pritožbenega izpodbijanja in po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb postopka ter na pravilno uporabo materialnega prava (drugi odstavek 350. člena ZPP). Po takšnem preizkusilo je ugotovilo, da vsebuje izpodbijana sodba v odločilnih dejstvih pravilne dejanske in pravne razloge. Sodišče prve stopnje je na ugotovljeno dejansko stanje tudi pravilno uporabilo materialno pravo. Poleg tega tako v zvezi z izvedenim postopkom kot z izdano

odločbo ni storilo nobene bistvene postopkovne kršitve, na katere je opozorila pritožba in na katere je moralo pritožbeno sodišče paziti po uradni dolžnosti. Zato pritožbeno sodišče na predlagateljevo pritožbene navedbe še odgovarja.

6. Predlagatelj je v tem sporu izpodbijal veljavnost volitev v Svet delavcev ... z dne 17. 5. 2011. V predlogu je uveljavljal obstoj kršitev, ki so bistveno vplivale na pravilnost in zakonitost volitev, s poudarkom na volitve v PE ..., v kateri sta bila izvoljena kandidata K.D., ki je dobila 156 glasov in S.B.D., ki je dobil 118 glasov. Ostali kandidati niso bili izvoljeni, najbolj blizu je bil izvolitvi kandidat G.S., ki je dobil 110 glasov. Predlagatelj je opozoril na številne nepravilnosti tako pri glasovanju kot pri ugotavljanju volilnega izida, posebno pa glede predčasnega glasovanja v času od 11. 5. 2011 do 16. 5. 2011.

7. Sodišče prve stopnje je v dokaznem postopku, ko je zaslišalo številne priče ter pogledalo in prebralo predloženo listinsko dokumentacijo, ugotovilo, da so takrat potekale volitve v Svet delavcev ..., ki šteje 23 članov, v desetih poslovnih enotah in v upravi družbe. V organizacijskem smislu so bile tako volitve izvedene v enajstih volilnih enotah, ki so potekale po določbah ZSDU na enak način, kot pri vsakokratnih takšnih volitvah v preteklosti. Nasprotni udeleženec je glede tega izvedel vse predpisane postopke - razpis volitev z dne 31. 3. 2011, pozivanja predlagateljev, da predložijo seznam kandidatov za izvolitev, preizkus vloženih kandidatur z dne 22. 4. 2011 ter izdajo navodil za izvedbo volitev z dne 4. 5. 2011 s strani predsednika volilne komisije. Na podlagi navedenih navodil so bili med ostalim upravniki ... zadolženi tudi za konkretna opravila pri izvedbi tako predčasnega glasovanja delavcev kot glasovanja na posameznih voliščih dne 17. 5. 2011. Po končanih volitvah je volilna komisija preizkusila ugotovitve o delu vseh volilnih odborov na enajstih voliščih ter dne 19. 5. 2011 izdala sklep o ugotovljenem volilnem izidu. Objavila je seznam kandidatov z dobljenimi glasovi v vseh enajstih volilnih enotah z ugotovitvijo, da je od 6.427 delavcev po volilnem imeniku, dejansko glasovalo 4.957 delavcev, kar znaša volilna udeležba 77,12 %. Končno poročilo volilne komisije je bilo obravnavano na seji sveta delavcev 1. 7. 2011 in je bilo sprejeto brez pripomb. Sodišče prve stopnje je preizkusilo izpodbijane volitve tako z dejanskega kot pravnega vidika in ugotovilo, da so bile pravilne. Pritožbeno sodišče v celoti sprejema ugotovitve sodišča prve stopnje.

8. Neutemeljena je pritožba, ki izpodbija način izvedbe volitev na predčasnem glasovanju, posebno pa na spornost udeležbe upravnikov posameznih enot pri posameznih volilnih opravilih. V navodilu volilne komisije z dne 4. 5. 2011 (priloga B8), ki je bilo posredovano vsem volilnim enotam, je določeno, da so upravniki ... odgovorni, da vsakemu delavcu osebno in tajno omogočijo glasovanje. Volilce, ki niso vpisani v volilni imenik, upravniki ... vpišejo v volilni imenik in jim omogočijo glasovanje. Po opravljenem glasovanju, ko vložijo glasovnico v kuverto, to skupaj z volilnimi imeniki posredujejo volilnim odborom, ki jih hranijo

zaprte v trezorjih. Glasovnice iz predčasnega glasovanja se pregledajo po zaprtju volišč dne 17. 5. 2011. Glede tega je predsednica volilnega odbora v PE ... D.J. izpovedala, da se je tistim delavcem, ki so bili takrat odsotni zaradi bolniškega staleža ali dopusta, poslalo na domač naslov glasovnico z dopisom in razglas o kandidatih ter kuverto, ki je bila opremljena z znamko in šampiljko PE. Z izpovedbami prič S.B. in J.C. je sodišče prve stopnje pravilno štelo za dokazano, da se je na takšen način omogočilo glasovanje tudi tistim delavcem, ki se volitev na sedežu volilne enote niso mogli udeležiti. Po opravljenem glasovanju na takšen način so upravniki posameznih enot posredovali volilnemu odboru celotno volilno gradivo s kuvertami, v katerih so bile glasovnice, ki so se po zaključenem glasovanju na voliščih stresle v nabiralnik, ki je služil kot glasovalna skrinjica. Vsak volilni odbor je za svoje volišče pregledal glasovnice, preizkusil njihovo veljavnost ter izpolnil zapisnik o delu volilnega odbora ter o ugotovljenih izidih, koliko glasov je dobil vsak kandidat. Vsak volilni odbor je po opravljenem delu, potem ko so vsi člani volilnega odbora zapisnik tudi podpisali, posredoval zapisnik s celotnim volilnim gradivom, vključno z glasovnicami, volilni komisiji.

9. Neutemeljena je pritožba, da volilcem ni bila zagotovljena tajnost glasovanja tako na voliščih v volilnih enotah kot v času predčasnega glasovanja. Sodišče prve stopnje je na podlagi zaslišanj prič ugotovilo, da temu ni bilo tako. Volitve so potekale na tradicionalen način tako kot v preteklosti, pri čemer je bilo volilcem tudi dejansko omogočeno predčasno glasovanje. V tej zvezi so upravniki ... ravnali v skladu z navodili volilne komisije z dne 4. 5. 2011 ter nadalje tudi z navodili predsednikov volilnih odborov na posameznih voliščih. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da so bili vsi delavci seznanjeni z takšnim načinom glasovanja, kar pomeni, da je nasprotni udeleženec v celoti zagotovil, da so imeli takrat možnost glasovanja vsi delavci, ki so bili evidentirani v volilnem imeniku. V ničemer ni moglo priti do kršitev tajnosti glasovanja tako neposredno na volišču pri volilnem odboru kot na predčasnem glasovanju, saj se je vsaka glasovnica ustrezno evidentirala, za kar je bilo s strani upravnikov v skladu z navodili volilnih organov poskrbljeno, da so se na koncu vložile glasovnice v kuverte in se je potem celotno gradivo predložilo volilnemu odboru, ki je ugotovil volilni rezultat v volilni enoti. Če bi upravniki kakorkoli kršili navodila oziroma prekoračili svoje pristojnosti, ki so jih imeli pri volitvah, je imel vsak delavec, ki je glasoval, nadalje kandidat ali predlagatelj kandidature, možnost, da bi podal pripombe na delo tako upravnika kot volilnih organov. Vendar takrat ni bilo ugotovljenih nobenih pripomb, če bi bile, bi jih volilni organ (volilni odbor ali volilna komisija) ustrezno evidentiral v zapisnik. Zato pritožbeno zavzemanje, da bi se moralo zaslišati vse upravnike ..., ki bi obrazložili potek in izvedbo volitev (zaslišani so bili samo nekateri), ne more spremeniti ugotovitev sodišča prve stopnje, da so bile volitve pravilne oziroma da pri njihovi izvedbi ni bilo izkazanih takšnih kršitev, ki bi kakorkoli oporekali verodostojnost volitev. Glede tega je potrebno skladno z določbo 53. člena ZSDU upoštevati samo bistvene kršitve postopka volitev, ki so ali bi lahko vplivale na zakonitost in pravilnost volitev. Takšne kršitve

pa v sporu niso bile ugotovljene.

10. Neutemeljena je pritožba, da se na volitvah ni dosledno spoštovalo načina, da se je vsak volilec podpisal v volilni imenik. Takšen način ni obvezno predpisan, zagotavlja pa zgolj to, da se vsak volilec, ki dejansko glasuje, takrat tudi ustrezno evidentira s podpisom. Podpisovanje volilca v volilni imenik je določeno za volitve ali referendum na državni ravni, ko glede tega kontrolira volitve po posameznih volilnih okrajih državna volilna komisija, kar pa se ne more enačiti z volitvami v svet delavcev, katere so opredeljene v določbah ZSDU, ki ne predpisujejo obveznost podpisa volilca v volilni imenik. Sodišče prve stopnje je glede tega pravilno obrazložilo, da v kolikor se je to v konkretnem primeru pri nasprotnem udeležencu različno izvajalo, to ni v ničemer bistveno vplivalo na zakonitost volitev.

11. V konkretnem primeru je volilna komisija dne 19. 5. 2011 izdelala zapisnik o opravljenih volitvah v Svet delavcev ..., ki ga je v obliki poročila predložila v sprejem svetu delavcev. Ta ga je brez pripomb potrdil na seji dne 1. 7. 2011. Volilna komisija je med ostalimi zapisniki volilnih odborov iz posameznih volilnih enot preizkusila tudi ugotovitve volilnega odbora v PE ... (priloga B7). Volilna komisija je po ponovljenem štetju vseh glasovnic v navedeni volilni enoti ugotovila, da je bil postopek volitev članov sveta delavcev izpeljan v skladu z določbami ZSDU. Volilni izid se tudi po ponovnem štetju glasovnic ni v ničemer spremenil, kar pomeni, da je ostal vrstni red izvoljenih kandidatov nespremenjen. V tej enoti sta bila pravilno izvoljena kandidata K.D. in S.B.D., ki skupaj z ostalimi izvoljenimi člani (23 članov) predstavljata zakonito izvoljen Svet delavcev v Zato pritožbeno zavzemanje, da bi moralo sodišče prve stopnje preizkusiti volitve v navedeni enoti tudi z neposrednim štetjem glasovnic, ne more biti sprejemljivo.

12. Pritožbeno sodišče je preizkusilo vse pritožbene navedbe, ki jih je poskušal uveljaviti predlagatelj, da ovrže odločitev v izpodbijani sodbi. Pritožbeno sodišče se je v razlogih te sodbe opredelilo zgolj do tistih navedb, ki bi lahko bile odločilne, vendar je tudi za te ugotovilo, da za drugačno presojo niso pomembne (prvi odstavek 360. člena ZPP). Zato je zavrnilo pritožbo in v celoti potrdilo sodbo sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

13. Ker predlagatelj s pritožbo ni uspel, sam krije svoje pritožbene stroške. Takšna odločitev velja tudi za nasprotnega udeleženca, saj njegov odgovor na pritožbo ni v ničemer prispeval k sprejeti rešitvi zadeve (prvi odstavek 165. člena v zvezi s prvim odstavkom 155. člena ZPP).

Zveza:

ZSDU člen 53.